

SEDEM KORAKOV

Program Ekovrtca je sestavljen iz sedmih korakov. Zadnji, sedmi korak – podpis ekolistine – ustanova izpelje, ko opravi prvih šest korakov ter doseže opazne rezultate in izboljšanje okolja v kraju, kjer deluje. Tako se ustanova poteguje za certifikat in postane nosilka ekozastave, ki ji jo podeli Evropsko združenje za okoljsko izobraževanje – FEE.

Ekozastava je za ustanovo viden certifikat za okoljsko delovanje. Logotip Ekovrtca lahko uporablja po podpisu listine na svojih dokumentih in drugih tiskanih gradivih. Certifikat se obnavlja vsako drugo leto.

PRVI KORAK - Ustanovitev ekoprogramskega odbora ekovrtca

Ekoprogramski odbor usmerja okoljsko dejavnost vrtca, in to tako, da izpolnjuje namene in zastopanost interesov otrok kot vzgojno vrednoto, in sicer:

- **določi cilje** delovanja in skrbi za vključevanje otrok, vzgojiteljev, drugega osebja, staršev in družbenega okolja – lokalne skupnosti,
- **načrtuje aktivnosti** in izvedbo privzganjanja in pridobivanja vrednot ter znanja za varovanje okolja
- **spodbuja vsebine** in aktivnosti s področja naravoslovja s poudarkom na ekoloških problemih lastnega okolja (lokalno okolje),
- skrbi za interdisciplinarno povezavo med ekovrtcem in ekošolo.

Sestava ekoprogramskega odbora

Po en predstavnik:

- vzgojitelj I. starostnega obdobja,
- vzgojitelj II. starostnega obdobja,
- drugi zaposleni: ravnatelj, poslovna sekretarka, kuhar, hišnik,
- predstavnik sveta staršev vrtca,
- predstavnik lokalne skupnosti,
- predstavnik okoljevarstvene organizacije.

Oblika delovanja

Sestanki – Ekoprogramski odbor se sestane ob ustanovitvi odbora, na začetku šolskega leta, med zimskimi počitnicami in ob koncu šolskega leta. Število sestankov je odvisno od problematike, programa in aktivnosti ekoprogramskega odbora. Ekoprogramski odbor vodi koordinator vrtca, ki ga iz svojih vrst imenujejo člani odbora.

Zapisi – Ekoprogramski odbor svoje aktivnosti beleži v obliki zapisa in jih posreduje na oglasne deske ekokotičkov po garderobah vrtca in enot vrtca.

Mandat – Mandat ekoprogramskega odbora je usklajen z mandatom ravnatelja vrtca, torej za pet let, razen za predstavnika sveta staršev, čigar mandat traja le toliko časa, kolikor dolgo je njegov otrok vključen v vrtec.

DRUGI KORAK – okolica vrtca

Spoznavanje in doživljanje okolja okrog vrtca, katerega naj otrok spozna v prijetnem ozračju, da se mu privzgojita naravni ritem in sloga v sožitju z naravo. Še zlasti temeljito pregledamo okolico vrtca ob začetku šolskega leta in pomanjkljivosti – probleme evidentiramo in jih vnesemo v program dela ekoprogramskega odbora. Pri pregledu okolice sodelujejo otroci. To so vsebine, ki temeljijo na odnosu do živega in neživega okolja okrog vrtca in v vrtcu. To je sodelovanje med vzgojitelji in starši, v ospredju naj bo otrok. Rezultate mesečno evidentiramo in ustrezno dokumentiramo ter jih objavimo na oglasnih deskah. Letne rezultate objavimo v poročilu. Dobljeni rezultati so osnova za načrtovanje nadaljnjih aktivnosti.

Gre za tematske vsebine vašega okolja – vrtca, na katere s svojim programom vplivate na:

- način prihajanja v vrtec (peš, kolo, avtomobil),
- urejena, primerna parkirišča vrtca,
- evidentiranje in primerjanje tekoče porabe s prejšnjim letom za:

- energijo
- vodo
- transport
- količino odpadkov, smeti
- fotokopirni stroj – papir.

TRETJI KORAK – načrt dela

Na podlagi rezultatov drugega koraka določite prednostna področja in naredite delovni načrt tako, da si zastavite dosegljive in realne cilje in rok za izboljšanje okoljske uspešnosti pri specifičnih vprašanjih ter naredite seznam dogovorjenih okoljskih ciljev, vključno z roki in jasno določenimi nalogami za vsak korak, ter ga povežite z načrtovanjem vzgojno-izobraževalnega dela in programa (LDN) vrtca.

ČETRTI KORAK – nadzor in ocenjevanje

Dosledno izvajanje predhodnih korakov bo omogočilo ugotovitev uspešnosti ali neuspešnosti načrtovanih aktivnosti. Torej je to stalni nadzor, ki bo omogočil, da preценite uspešnost svojih aktivnosti in načrtujete morebitne potrebne spremembe, kar vam bo pomagalo zagotavljati, da ne bo zanimanje za program po vsem vrtcu zbledelo.

Nadzorovanje in ocenjevanje napredka vašega dela v programu ekovrtca je odlična priložnost, da v kurikulum za vrtce vključite tudi področje dejavnosti ter razvijete druge sposobnosti, kot so premagovanje težav, kritično mišljenje in timsko delo.

PETI KORAK – delo po kurikulumu

Delo po kurikulumu za vrtce je strokovna podlaga za delo v vrtcih in je za doseganje ustrezne ravni kakovosti predšolske vzgoje v vrtcih pomembna izpeljava v prakso oz. t. i. izvedbeni kurikulum.

Praktična izpeljava zapisanih ciljev kurikula (izvedbeni kurikulum) in ekoprograma lahko s svojo življenjskostjo, vpetostjo v socialni kontekst, z aktivnostjo, izbiro različnih metod in načinov dela, ki se opirajo na temeljna vedenja o otrokovem razvoju in poznavanje načel uresničevanja ciljev kurikula za vrtce, pomembno prispeva k širšemu razumevanju predšolske vzgoje v vrtcu, njeni povezavi z družino, drugimi ravnmi vzgoje in izobraževanja, drugimi institucijami ter lokalno skupnostjo.

Splošna predlagana strategija je, da se koncepti okoljskega izobraževanja vnesejo v že obstoječi program. Vzgojitelji lahko načelo okoljskega izobraževanja predstavijo s pomočjo temeljne dejavnosti **zgodnjega naravoslovja**, in sicer tako, da:

- otrokom omogočijo bogato doživljanje narave in jih spodbujajo k opazovanju, raziskovanju, eksperimentiranju, sintetiziranju in sklepanju,
- omogočijo pridobivanje temeljnih izkustev in znanj o naravi,
- otroci naj doživijo praktične primere skrbi za naravno okolje.

ŠESTI KORAK – obveščanje in vključevanje

Eden ključnih ciljev programa Ekovrtca je poglobljanje splošne ozaveščenosti glede vaših okoljskih aktivnosti – po vsem vrtcu in enotah vrtca, vključujoč starše otrok. Ukrepi naj ne bodo omejeni na vrtec, temveč naj se nadaljujejo na otrokovem domu. Razvijte dialog s starši, ker je pozitivna oblika odnosa, s katerim želimo s starši sodelovati s skupnim razmišljanjem z možnostjo nadaljnje nadgradnje okoljskih aktivnosti.

Vključite širšo skupnost: starše, sosede, delovne organizacije, obrtništva in druge lokalne dejavnike, ki so lahko vir nasvetov, informacij in finančne podpore. To je tudi odlična priložnost za boljšo prepoznavnost vrtca znotraj skupnosti in širše.

Ključnega pomena je vsakodnevno vključevanje vseh v ekoaktivnosti. Aktivnosti, kot so recikliranje, varčevanje z energijo ter ozaveščenost o vodi in smeteh, lahko uspejo samo, če jih izvajajo vsi.

O aktivnostih in rezultatih obveščajte medije in druge ekovrtce ter starše in okolje prek spletne strani vrtca, zgibank, publikacij, oglasnih desk ...

SEDMI KORAK – ekolistina

Ekolistina je izjava o poslanstvu. Na jasen, domiseln in inventiven način nakazuje predanost vašega vrtca izboljšanju okoljske uspešnosti. Vsebino poslanstva naj poznajo vsi v vrtcu.

V ekolistini naj bodo naštet glavni cilji vaših aktivnosti, torej dejanski ukrepi, ki jih otroci in zaposleni nameravajo izvesti. Zelo pomembno je, da otroci igrajo ključno vlogo pri snovanju ekolistine, saj jim bo to dalo večji občutek odgovornosti do vrednot, ki jih spodbuja ekolistina.

Redno pregledujte vsebino ekolistine, da bo vedno odražala ekocilje vrtca.

Ekovrtec ekolistino zasnuje po svoje. Ekolistina je lahko seznam trditev, pesem, pesnitev.

Ekolistino razstavite na vidnih mestih po vrtcu ali enotah vrtca v skupnih prostorih in na ekooglasni deski. Z ekolistino seznanite lokalne medije in javnost.

Viri:

- Program Eco – Schools Irska
- Program Eco – Schools Malta
- Program Eco Schools Severna Irska
- Program Eco – Schools Škotska
- Kurikul za vrtce (1999). Ljubljana: Ministrstvo RS za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo